

quod locus est factus imbecillior, & tandem illæ dispositiones permanentes: factus autem est imbecillus propter intemperiem frigidam & humidam, qua intemperie inducta, necessarium est ut existente corpore tali, ubi semel est facta illa occasio, defluant postea humores, qui aggregantur in corpore ad illam partem, qui humores sunt necessarij pituitosi. Ex imbecillitate præterea loci, & intemperie, datur occasio noui defluxus, ita ut iam partim materia fluxerit, & fecerit morbum: partim fluat, & faciat morbum, & partim factura sit. Oportet ergo ista omnia distinguere rectè, & pro recta curatione. De materia quæ fluit, dico quod non est vniformis: sed talis, qualis natura cibiorum, ex quibus, præcipuè in corpore calido, probabile est quod generentur humores calidiores, & descendant ad partem debiliorem. Eadem ratio est de humoribus fluxuris. Hactenus habuimus, qui sit ille morbus, à quib. causis dependeat, & utrum sit factus, an fiat: vel partim factus sit, & fiat, vel futurus sit. Dicamus modò de accidentibus. Dicit quod in tēpore hyemis & æstatis melius se habeat, quàm in Vere & Autumno. Vnde causatur ista diuersitas? Stante illo humore pituitoso, certum est quod non generatur dolor, nisi quando flatuatur & extēditur humor pituitosus: & hoc fit in temporibus medijs, in Vere & in Autumno: in Hyeme quiescit, quia tunc materia non flatuatur, quæ excitet dolorem: in Æstate tantum resoluitur, quantum flatuatur: in tempore medio flatuatur, quia attenuatur & colliquitur humor, & non potest resolui: aptus enim est ut colliquetur, sed non resoluitur. Vnde dolor maior causatur in temporibus medijs, quàm in temporibus calidioribus, vel frigidioribus, propter causas iam dictas. Queritur an humores biliosi præter pituitosos adsint? Possunt adesse, nihilominus est pituita à prædominio. Non tamen negarim etiam adesse plurimum de bile, propter temperaturam suam naturalem, & de sanguine, licet sanguis sit parcior. Est dicendum de loco affecto. Cùm dicat se dolere circa vltimas vertebrae dorfi, dico ex sententia Auicennæ: ubi dolor, ibi ægritudo. Est ergo credendum, quod ibi sit circa illas partes materia impacta, & propterea credo breuiter humorem esse, ubi dolor est, & in profundo: quia non audimus quod extra appareat tumor ad tactum: sed interius percipitur dolor circa ossa & neruos, qui proximè deueniunt ad vertebrae. Vtrum in periostio? Credo potius esse in vertebrae, quia consentit totum crus, & coxa: non posset hoc fieri, si in periostio esset, tantum enim doleret in ea parte. Si in musculis, læderentur illæ partes, quæ mouentur à musculis: sed cū sentiat totum crus, & musculi illi non moueant crus, qui sunt affecti: credendū est quod nerui vigesimæ secundæ vertebræ sint læsi, & dolorem patiantur, & ita per consensum causent dolorem in mouendo crure.

De Prognostico. Quia verò materia viscida & crassa est infixata in parte frigida & priuata calore, nemini dubium est, quod tum ex parte materiæ, tum ex parte loci curatione erit difficilis. Materia enim quæ crassa est, non facillè concoquitur, & ex-

A pellitur: ubi postea est in membro frigidum & exanguis imbibita, quod non habet rationem concoquendi, longè difficilior tollitur. Præterea si membrum non habeat meatus apertos & vias, sed sit densum & compactum, difficilior adhuc est curatione: ut si adhuc materia est in profundo, cui difficulter possint applicari remedia, sequitur etiam ratione situs difficultas curationis. Ergo tum ratione situs & compositionis, tum ratione materiæ erit difficilis curatione, & longa, ut quotidiana experientia videmus. Quod si etiam ratio societatis accesserit, & membri affecti cum alijs membris mandantibus sit consensus aliquis, tanto difficilior est adhuc curatione. Cū ergo laborent huiusmodi nerui existentes circa vertebrae, & cerebrum sit aptum ad hoc ut multiplicet catarrhū & pituitam, siue (ut Græci dicunt) *βλεννα*, siue mucum, magis & minus ratione temperature: cerebrum enim suapte natura est frigidum, quod ascendentes vaporibus plurimam materiam generat: vnde cum in partibus superioribus generetur pituita, consensusque magnus sit, propter talem consensum membrorum superiorum cum spondylis sit, quod continuè descendat materia, & foueatur augeaturque morbus, & ideo fit difficilior curatione. Quod si accesserit ætas senilis, facilius quidem corripietur à catarrhis: sed difficilior tamen curabitur propter imbecillitatem caloris concoquentis, ut Galenus testatur in Aphorismo: *βλεννα* & coryzæ in valde senibus coctionem non admittunt. Tot sunt rationes, quare curatione nobis difficilis erit.

C *Cura.* In curatione non debemus discedere à natura morbi. Morbus iste partim est factus, partim futurus: vtrique debetur curatione, sed diuersa. Quantum ad factum, debemus remouere intemperiem frigidam & humidam, & ita confortare locum. Materia impacta frigida est, quæ est causa propinqua, & continetur in morbo. Sunt causæ alie, est materia continuè affluens, & est materia fluxura. Quid debemus facere? Incipiendum est à causa coniuncta, quia adfert indicationes curandi. Materia fluxura habet rationem primæ causæ antecedentis, & non est in parte, sed in toto: quandoque enim materia excrementosa est in toto corpore, quæ habet rationem illius causæ: quæ ubi commodos habet meatus, defluit ad locum imbecillum. Ergo primò euacuanda est materia factura morbum: vnde breuiter euacuarem totum corpus, & redundantes humores, qui in corpore generantur. Hoc corpus est calidum & siccum, ergo multiplicat humores calidos & siccos, & sanguinem cholericum: redundat ergo bilis & melancholia, sed minus: postea secundum proportionem de sanguine magis generatur, quàm de bile, & de melancholia. Igitur cū velimus euacuare, debemus respicere ad redundantes humores. Sed quia etiam adest aliquid de pituita, dico quod euacuari debent omnes humores. Lenita igitur prius aluo, extrahendus est sanguis, non dixerim ratione magnitudinis morbi: quia extensiuè morbus iste non est magnus, nisi intensiuè. Sed propter futurum morbum vellem quod caueret omnino ab omnibus excrementis: ita crediderim esse mundandum totum corpus. Mittatur sanguis à basilica, non tan-